

Сказ на Миколаївщині!

В січні 2020 року діагностовано захворювання на сказ у мешканця Миколаївської області, якого вкусила бродяча собака. Потерпілий від отримання антирабічних щеплень відмовився, що й привело до його захворювання та смерті.

До медичних закладів Арбузинського району протягом 2019 року звернулось за антирабічною допомогою після отримання укусів 49 мешканців, з них 11 (22,4%) укушено бродячими тваринами (собаками), 3 - лисицями (6,1%).

Призначено отримання щеплень (в Арбузинській ЦРЛ) проти сказу - 17 чол., повний курс отримали - 8 чол., 7 - знаходяться в стадії отримання щеплень та 2 відмовились від щеплень. Щеплення проводяться безкоштовно. Станом на 14 січня цього року, в ЦРЛ в наявності 20 доз вакцини.

Вкрай загрозливою є епізоотологічна ситуація по сказу на території прилеглих до Арбузинщини районів. В 2019 році на території міста Первомайська (р-н. Поронівка) виявлено труп лисиці, при дослідженні взятого біоматеріалу діагностовано сказ. Крім того, діагностовано сказ на території Первомайського району в трьох тварин (два лиси і один домашній кіт), Врадіївського району - в однієї тварини (домашня собака).

Варто розуміти, що протягом 12 місяців після отримання укусів від невідомих тварин є ризик захворіти на сказ і померти, адже тварини могли бути хворими.

Основне джерело інфекції сказу у природі - лиси, куниці, єнотовидні собаки, від яких заражаються свійські тварини і люди.

Збудник захворювання - вірус, який знаходиться в слині хворих тварин і виділяється ще за 10 днів до появи клінічних ознак хвороби. При укусі збудник захворювання - вірус сказу - потрапляє в рану, і в подальшому по ходу нервів вражає головний мозок.

Сказ - заразна і невиліковна хвороба, закінчується смертю хворого в 100% випадків захворювання. Потрібно пам'ятати, що заразитися можна при попаданні слини хворої на сказ тварини на рани, садна, а також на непошкоджену шкіру. Найбільш небезпечні рани, нанесені людині в область голови, шиї, кистей рук.

Інкубаційний період при цій хворобі займає від 7 днів до 12 місяців, тобто захворювання людини може настати через декілька місяців після попадання вірусу сказу в організм. Цей термін залежить від кількості вірусу, введеного в організм хворого, а також від площі поверхні рани та кількості нервових закінчень на місці ушкоджень. Найкоротший інкубаційний період при укусах, ослизненнях в голову, шию, пальці рук.

Хворі на сказ дикі тварини, і в першу чергу лиси, поведуться неадекватно - в денний час можуть заходити в населені пункти, не боятися людей і навіть можуть нападати на людей та домашніх тварин або ластитись до людей.

У ряді випадків, тварин, які нанесли укуси, було знищено. А цього робити не можна. Вони повинні знаходитись під 11-денним спостереженням ветеринарного працівника. Якщо протягом цього часу тварина залишилась здоровою, то щеплення потерпілому не призначаються. Коли немає змоги відразу звернутись за допомогою до лікаря, треба самому швидко обробити рану. Місця укусу старанно промивають струменем мильної води, краї рани змащуються йодом. Після цього слід звернутися в найближчий лікувальний заклад.

Основними заходами профілактики сказу серед людей і тварин є боротьба з бродячими собаками і кішками, щеплення домашніх тварин проти сказу, суворе дотримання правил утримання сторожових собак. Необхідно пам'ятати, що тільки щеплення потерпілих від укусів людей надійно захищають їх від цієї хвороби.

Шановні мешканці району, при отриманні укусів від тварин: диких (лисиці, вовки, білки та інш.), домашніх (собаки, коти та інш.), бродячих (собаки, коти) негайно і обов'язково зверніться до найближчого лікувального закладу, де вам нададуть допомогу, проконсультують та за необхідності проведуть щеплення (безкоштовно).

Бережіть себе та своїх рідних!

Лариса СМАГА,
головний лікар Арбузинського РЦ ПМСД